KANSANKIRJEITÄ

CALIFORNIA

HAVAINNOITA REDWOOD VALLEY'SSA CAL.

Työläisen, joka on pakotettu leipänsä hankkimiseksi tekemään työtä päivästä päivään, vuodesta vuoteen, tekee mieli joskus päästä vapaaksi ja jos mahdollista niin hän haluaa päästä maalle. Siellä hän voi hetkeksi unhoittaa työhuolet ja koettaa nauttia luonnon tarjoamasta vapaudesta.

Tämän laatuinen tilaisuus sattui meille friskolaisille "neulansilmän läpi katsojille". Se oli heinäkuun toinen päivä, kun läksimme North Western Pacific:tietä Finnish Koloniaan, joka sijaitsee Redwood Valley'ssä Mendocino kauntissa. Matkan pituus Friscosta on sinne 120 mailia joka otti ajaa junalla noin 4½ tuntia.

Mendocinokauntin pääkaupungista Ukiah'sta on ainoastaan yhdeksän mailia Finnish Koloniaan, joten ei se mikään syrjäpaikka ole, vaikka tosin ei sieltä ole paljon tähän mennessä puhutta, ja juuri se vuoksi minä ajattelin siitä vähän kertoa että jo vihdoinkin tulisitte kuusalle mitä siellä hommataan.

Finnish Kolonia sijaitsee punapuumetsän vihreässä laaksossa, jossa luonto on kesälläkin vähän vihreämpää kuin tavallisesti muualla Californiassa. Maan läpi juoksee pienoinen joki, jossa näin kesän aikana tosin on vähän vettä, mutta siltikin se tarjoaa hyvän uimapaikan ja samalla se myös on tarpeellinen — keinotekoiseen peltojen kasteluun.

Kolonian pinta-ala on 1,500 eekkeriä, josta on viljelyksen alaisena noin 500 eekkeriä. Vehnä-, kanra-, ohra- ja ruisviljelyksessä noin 250 eekkeriä, josta noin 50 eekkeriä vehnänä, ollen sato siitä 1,500 bushelia; kauraviljelyksessä noin 125 eekkeriä, sato 3,500 bushelia. Ohraa ja ruista on omiksi tarpeiksi riittävästi.

Joko alatte huomata, ettei tämän talon hommat ole mitään mökkiläisen hommia, ja odottakaahan kun kerkiän kertomaan vielä paljon muutakin heidän taloudestaan.

Alfalfapeltona on noin 16 eekkeriä, josta he ilman keinotekoista kastelua saavat 2 ja 3 satoa ja kastamalla 4 ja 5. Humalamaata on noin 22 eekkeriä, jonka sanovat ei tänä vuonna hyvin onnistuneen. Maissimaa on noin 15 eekkeriä. Maissia kasvattavat karjan rehuksi. Emme saata unhoittaa mainita, että on vielä hedelmiä, esim. päärynäpuita 1,100 kappaletta, jotka tosin ovat nuoria ja niin muodoin eivät tuota täyttä satoa, mutta sitten on samoja puita pienempi määrä täysikasvuisia, jotka tuottavat täyden sadon. Viiniviljelyksessä on noin 5 eekkeriä, ja samoin omenia, viskunoita ja persikoita noin 5 eekkeriä kutakin.

Sitten ei meidän tule myöskään unhoittaa että tämän kokoisessa talossa on myöskin karjaa ja kaiken laatuista kotieläintä. Niin sitä onkin.

Sarvikarjaa 75 päätä, hevosia 20 ja sikoja 60.

Nyt olemme luetelleet viljelysalan ja olemme maininneet eläinten lukumäärän, mutta emme ole puhuneet mitään siitä, miten näitä suuria peltoja muokataan ja miten niistä vilja korjataan. Ei näitä peltoja kynnetä aivan samalla tavalla kuin isä-ukko paloa kyntää töhersi puuauralla, jota laiha hevoskaakki nykäsi aina tuon tuosta. Ei, koneella ne kynnetään, koneella jossa on 6 terää. Koneella myös siemen kylvetään ja sillä voi kylvää noin 20 eekkeriä päivässä. Sitte kun vilja on valmistunut, niin koneella se taas leikataan, noin 13 eekkeriä päivässä. Leikkauskoneita on talossa kaksi. Nyt alkaa viljan puiminen joka myöskin tehdään koneella, siis kaikki käy niin koneellisesti.

Talouskaluista puhuessamme emme saata unhoittaa maankastelupumppua, kaivopumppua ja näitä käyttäviä koneita. Sitten on vielä yksi ruisku, vai pumppuko se olisi, jolla myrkytetään hedelmäpuista hyönteisiä. On vielä paja, joka onkin yksi tärkeimpiä varusteita talossa jossa on näinkin paljon koneita, joissa on aina jotakin korjaamista.

Kolonian asukkailla on viisi asuinrakennusta, yksi ollen niistä suurempi jonka yhteydessä on tilava seurusteluhuone kaikkine ajanvaatimine mukavuuksineen. Siellä on piano, telefooni sanomalehtiä ja vähän kirjallisuutta. Siinä sitä pari kertaa tanssia ripsuteltiinkin minun siellä vieraillessani. Kuinka usein lienevätkin sitten tanssineet kun minä vanhin ja vakavin läksin tänne sumuiseen ja kylmään Friscoon.

Rakennuksista mainittakoon, että Koloniassa on hyvässä kunnossa oleva karjakartano, ja karjanrehunsäilytyslaitos, "silo", johon he rehua kannuttavat saman prinsiipin mukaan kuin olette akkain nähneet hedelmiä kannuttavan. Olin vähällä unhoittaa mainita meille suomalaisille niin rakkaaksi tulleen laitoksen — saunan. Komea se olikin ja sangen hyvä löyly, vaikka en minä siinä kylpenyt. Minusta oli tarpeeksi lämmin muutenkin kun helle oli noin 109 astetta (F.) varjossa ja oli hyvä uimapaikka tarjolla.

Kolonian nykyinen arvo on $100,000; ostohinta on ollut $56,250. Alkuperäinen osakemäärä 40, nykyinen 29.

Nykyään työskentelee neljä miestä vakinaisesti Kolonian töissä, joinakin aikoina enemmän, esim. viljanpuinti ja humalanpikkausaikana. Koneillahan se nykyään näytään suurin ja raskain työ tehtävän. Alku aikoina oli ollut noin 15 miestä Kolonian töissä, se on noin viisi vuotta sitten. Useita osakkeenomistajia työskentelee ulkopuolella Kolonian, maksaen osansa Koloniaan.

Siinä taitaakin olla kaikki pääseikat mainittuna.

Minulla ei ollut tilaisuutta perinpohjin tutustua sen kaikkiin eri kohtiin ja eri vaiheisiin, kun olin siellä ainoastaan kaksi viikkoa, mutta sen voin sanoa etten kadu siellä käyntiäni. Tämä matka oli muutosta työläisen yksitoikkoiseen elämään, ottaen huomioon kaikki ne huvitteiu tilaisuudet, joita matka meille tarjosi. Esim. ne kaksi pikniikkiä, jotka siellä joen rannassa pidettiin, ne olivat tilaisuuksia, joita ei meille kaupunkilaisille aina "pistouvata", vaikka meissä taitaa olla jo niinkin turmeltuneita etteivät osaa nauttia tuonlaatuisesta huvista. Minun täytyy sanoa että nämä tilaisuudet, niin yksinkertaiset kuin ne olivatkin, niin siltikin olivat ne unhoittamattomat. Niissä pidettiin pikkupuheita, lausuttiin runoja, ja laulettiin "suin ja konein". Lieneekö edes muistettu kiittääkään emäntiä vaivoistaan — he kun olivat valmistaneet meille mitä parhaimmat pidot — joten minä varmuuden vuoksi kiitän meidän kaikkien friscolaisten edestä. Hauskuutta siellä oli, mutta yhä hauskemmaksi oli käynyt minun sieltä lähdettyäni, koskapa oli karhun jahtiakin käyty pari yötä, ja olihan karhu kaatunutkin, vaan päivän tullen huomattu naapurin suureksi mustaksi koiraksi ja se haudattiin kaikessa hiljaisuudessa.

Useammat Kolonian asukkaista omaavat sosialistisia mielipiteitä, joten en luulisi asiaa pilaavan jos meidän kirtävä puhujamme Friscosta Eurekaan matkallaan pysähtyisi Redwood Valleyssä Finnish Koloniassa. Californian suomalaisten sosialistiosastojen valtiokomitea voisi myöskin ottaa tämän paikan huomioonsa. Ensinnäkin kehoittaisin teitä Kolonian jäsenet tilaamaan Toveri-lehteä, se on sittenkin teidän paras lehtenne. Toivon teille mitä parhainta menestystä teidän yhteisen kotinne eteenpäin viemisessä. Teitä toveruudella muisteleva

Olavi Hartman.

IDAHO

KOOTENAI.

No saisihan tuota tältäkin farmikontrilta olla mailmalla vähäsen uutisia vaikkei täältä paljon niitä olisikaan. Vuoden sato tulee olemaan hyvin huono, kun on niin kuiva; ei ole tullut vettä puoleentoista kuukauteen. Heinä on täällä tehty ja sitä on saatu ainoastaan puoli tavallisesta sadosta. Täällä on kielisten kesken kauhea I. W. W:n kauhu (suomalaisia kun ei täällä olekaan kuin kolme perhettä). Tukkikämpät ovat kaikki seisauksissa ja kaupungissa on kaikki rauhallista vaan kyllä koitetaan kaikella lailla saada mielet tukkityöläisiä vastaan. On ollut pari metsävalkeaa Sand Pointin ympärillä, josta porvaripillit ovat huutaneet että ne ovat I. W. W:n töitä. Humbird Co joka on suurin ja vissiin ainoa metsän runnari tällä ympäristöllä, on vakuuttanut että sille ei tule hätää niin kauan kuin yksi ainoakaan laiva Ruotsiin menee kyllä sieltä ruotsalaisia saa. Eipä kummakaan, tällä kompp. on sahamyllyissä isoin osa miehistä ruotsalaisia.

Tässä samassa tahtoisin vaan vähäsen refererata vanhan kotikaupungin Mullanin uutisia, kun kirjeenvaihtaja juttelee niin kovin mahtavia siitä keräyslistasta joka oli registerauksen laiminlyöneitten hyväksi. Vaikkapa siinä olikin Laukki riepu niitten joukossa — hän tosiaan ei ollut registerauksen laiminlyöneisiin kuuluva — niin olen minä Mullanissa nähnyt huonompiin tarkotuksiin kerättävän kuin militarismia vastustavien hyväksi. Vai ajattelevatko Mullanin suomalaiset, että kaikkein pitäisi olla yhtä isänmaallisia kuin hekin, sieltä kun ei ole yhtään registerauksen laimiin lyönyttä, eivät "radikaalitkaan". Vaikka kyllähän Mullanin suomalaisten passaakin olla isänmaallisia työmaittensa takia ja antaa punaseen ristiin päiväpalkka, eikä militarismin vastustajien hyväksi.

Ei ole liioin Mullanista ollut yhdessäkään uutisessa mitään siitä Larsonin osaston rahajupakasta. Eikö Matti poika ole tuonut mitään päätöstä siitä kokouksesta joka pidettiin eräässä talossa neljän Larsonin osaston jäsenen toimesta (nykyjään kyllä kuuluvat Mullanin osastoon). Olisi jo aika kuulua jotakin siitäkin Mullanin uutisissa. Teidän — A. L.

WASHINGTON

TACOMA.

Pierce-kauntin vankila, 7-28-17.

Nyt kun taasen on aikaa niin jatkan kertomusta tallellaolostani. Olin siellä Montesanossa tallella 3 vuorokautta. Siellä meni aika poistiehensä. Kolme kertaa päivässä saimme syödäksemme — ei kyllä paljon kerralla, vaan riittihän se. Läksimme sieltä varmempaan olinpaikkaan tänne Tacomaan maanantaina kello 9 a.p.

Tänne pääsimme klo 1 päivällä. Matkalla ei tapahtunut mitään vaaraa, sillä matkustimme junassa. Se vahvaniskainen kuljettaja kyllä puhui, että pitäisi mennä jollakin kievari- eli "stage"-autolla, sillä hän on väsynyt junalla kulkemiseen, kun aina täytyy olla liikkeellä ja tehdä matkansa rautateitse. Sanoi olleensa siinä virassa jo 16 vuotta eikä ole tarvinnut koskaan lyödä miestä (kuljetettavaa vankia) paitsi yhden ainoan kerran. Luultavasti hän pelkäsi minua, koska rupesi sellaisia puhumaan, sillä minä asetin naamataululleni kauhean murhaavan muodon. Katselin pitkin paksua nenävarttani koko matkan enkä puhunut mitään. Päästyämme tänne, tyhjennettiin taasen kaikki taskut, eikä saanut ottaa mukaansa muuta paitsi kirjotusvehkeet ja tupakat. Menimme sisälle neljästä rautaisesta ovesta, jotka kaikki suljettiin. Heti sisälle päästyäni tunsin "viisarin" naamassani liikahtavan, sillä äärettömän raskas ummehtunut ilma tuli vastaan.

Töllisteltyäni ympärilleni näin sokkeloissa miehiä, kuten "petoeläimiä". Tulivat tervehtimään uutta tulokasta. Yksi talon vanhimpia asukkaita otti jostakin palan paperia ja pyyti minun seuraamaan tarkasti kun hän lukee.

Luettuaan sen (josta en päässyt paljon kuusalle) hän selitti sen pyynnöstäni. Kirjotti lapun, johon minun piti kirjottaa nimeni, jolla minä hyväksyin maksamaan $2.50 "Kangaroo Court'iin" sakkoa. Sen maksaminen vapautti minut lattian lakaisemisesta ja pesusta.

Kaduin kauppaani vähän jälestäpäin, tuumaillen, että olisihan sitä tehnyt työtäkin aikansa kuluksi, vaan kiitän onneani nyt sakon maksamisesta. Eilen nimittäin tuotiin eräs intiaani tänne, jota tahdottiin maksamaan samanlainen sakko. Hän sanoi ei olevan itsellään yhtään rahaa "offisissa" eikä taskuissaan. Vanhin kutsui sheriffin ja kysyi onko hänellä (uudella miehellä) yhtään rahaa offisissa. Saatuaan vastauksen että on $2.65, kysyivät uudestaan josko hän kirjottaa nimeään ja suostuu maksamaan sakkonsa, josta intiaani kieltäytyi. Silloin kaikki 26 miestä huusivat "kangaroo!" "Kangaroo!" Sitten ottivat joukolla pojan kiinni ja veivät pesuammeeseen, kysyen: kirjotatko? Saatuaan kieltävän vastauksen laskivat kylmää vettä raanasta hänen päälleen. Saatuaan kaksi tällaista valelua, lupasi intiaani kirjottaa nimensä. Koetin sanoa, että kun viitsittekin menetellä noin raakamaisesti, johon sain vastauksen että sellaista säännöt määrää.

Yöt vietimme kuuden rautaoven takana, jotta varmasti säilymme.

Kirjeet ihmisiltä ja tumisten pojilta olisivat tervetulleita Toveruudella H. W. Paavila, Pierce County Jail, Tacoma, Wash.

Naistuttavia

Kirj. Lydia Ahola.

I.

"Parhain, mitä koskaan voit minulle tehdä, on että käyt isäänі tapaamassa, nyt kun olet siellä lähellä hänen olinpaikkaansa", luin ystävättäreni Kaihomielen minulle lähettämästä kirjeestä.

Me olimme, Kaihomieli ja minä tulleet tuttaviksi samoilla seuduilla ollessamme. Olimme kertoilleet toisillemme elämämme vaiheista ja vastaisista pyrkimyksistämme. Suhteemme toisiimme lähenteli ystävyyttä. Empä siis ensinkään ihmetellyt, että ystävättäreni pyysi "parhainta, mitä koskaan voisin hänelle tehdä."

Kuinka mielelläni tekisinkään tuon hänelle, ystävätterelleni, ajattelin melkeinpä liikutettuna, mutta — mitä tekisin tuolla pyydetyllä teolla kysymyksessä olevalle isälle? Sitä ei tyttären mieli pyyntöä laatiessaan ole kai muistanut harkita, mutta ajatellessa pyynnön täyttämistä, sitä ei voi olla harkitsematta.

Tuo isä — hän myöskin on ollut kerran nuori ja ehkäpä harkitsematonkin.

Hän on mahdollisesti unelmoinut tulevasta onnesta: kodista, vaimosta ja lapsista. Hän on ne saanut. Mutta liekö hän ne saanut harkitsematta, vai antaisiko parhainkin harkinta sijaa kylmenemiselle. Miten liekin, hän tulee "villityksi" ja karkaa toisen naisen kanssa ja elää tämän kanssa.

Kai hänen elämälleen joku selvityskin lienee, mutta lieköpä hän itsekään tunnerikkaassa elämän hyörinässä joutanut siitä selvää ottamaan. Elää kun elää; elää miten sattuu elämään — — — mutta...

— Tytär, joka kaipaa isän rakkautta, tytär, jonka sydäntä polttaa lapsen rakkaus, jota kohtalonsa ei salli hänen asettaa sille jolle se kuuluu.

— — —

Sattuipa sitte että olin juuri samassa kaupungissa, missä asusti tämä kaivattu isä. Minulla oli täällä tuttava joka tunsi tämän isän ja hänen nykyisen perheensä, vaimon ja lapsen. Kerran siitä puhuimme.

Tuon miehen siis voisi tavata "radikaalien" haalilla, sanon tuttavalleni, sinä osottaisit hänet minulle, minä menisin ja esittelisin itseni hänelle hänen tyttärensä ystävänä.

— Niin, se kyllä kävisi päinsä, vastaa tuttavani.

— Mutta mitä muuta sitte sanoisin hänelle?

— Sanoisit terveisiä hänen tyttäreltään.

— Ja mitä vastaisi hän siihen. Ehkäpä katseensa kysyisi: oletteko tunnemaailmasta lähetetty yleinen syyttäjä, vai onko ehkä järkisyitäkin esiintymiselleni.

Niin, olisiko "järkisyitä" tuollaiselle esiintymiselle?

Tämä mies on menneisyydessään jättänyt perheensä, mutta hän nykyisyydessään elää perhe-elämää. Pitäisikö menneen suhteen rikkoutuneisuudella rikkoa nykyinen ehkä ehjä suhde.

— Ei se niin ehjää kuulu olevan hänen nykyinenkään perhesuhteensa, huomauttaa tuttavani.

— Mutta siinäkään tapauksessa ei tuolla nykyisen suhteen rikkoutumisella voisi paikata menneen suhteen repeämää, arvelen. Kyllä minun puolestani perhesuhteet, niin ehjät kuin rikkoutuneetkin, saavat jäädä silleen kuin ovat.

Mutta miten selitän sen ystävättärelleni:

Tytölle, joka kaipaa isän rakkautta, tytölle, jonka sydäntä polttaa lapsen rakkaus, jota kohtalonsa ei salli hänen osottaa sille jolle se kuuluu.

II.

Mitä sinä ajattelet siitä, jos minä kirjottaisin "sen" miehelle. Aina Aulis kovasti kehottaa minua kirjottamaan. Ja minä olen päättänytkin kirjottaa, mutta sinun pitää auttaa minua siinä, puhelee minulle, rouva Hyljätty ison asuntotalon käyttävällä.

Olin joutunut rouva Hyljätyn tuttavuuteen tämän tultua samaan taloon, missä asuin, miestään tapaamaan tai paremminkin panemaan alulle laillisen erohakemuksen hänestä. Sitten tähän ihmeelliseen taloon oli jo ennen rouva Hyljättyä kuin ihmeestä paiskautunut rouva Viaton, joka kaikessa viattomuudessaan ja kaikkikaihtavan toverillisuuden varjossa pyöritteli silmiään ja kiemaili olennollaan komeimmille mieskavereille. Ja tällä viattomalla "toverillisuudellaan" oli hän kietonut rouva Hyljätyn miehen, kuvaannollisesti sanoen, aivan pikkusormensa ympärille.

Ja tästä nyt sitte rouva Hyljätty olisi tahtonut reportteerata rouva Viattoman miehelle, ettei se seura vaan niinkään viatonta liene, eikä kelpaa toverillisen seurustelun irvikuvaksikaan.

Tule illalla minun huoneeseeni, niin kirjotamme, pyytää hän.

En vastaa.

— Kyllä minä sen kirjoitan, sinä vaan neuvot minkälaisen sen kirjotan, selittää rouva Hyljätty.

En vastaa vieläkään. Ja onneksi tuleekin keskustellemme tai tälle rouva Hyljätyn yksinpuhelulle keskeytys sivultapäin.

Minä tapasin joskus käydä rouva Hyljätyn huoneessa, mutta nyt minä en sinne mennyt, en tänä pyydettynä iltana enkä seuraavina. Mutta jonkun päivän kuluttua rouva Hyljätty tulee minun huoneeseeni kädessään tyhjä kirjekuori ja sanomalehdestä revästy palanen.

Kirjotappas tämä osote tähän kuoreen, pyytää hän, pannen kuoren ja sanomalehtipalasen, jossa on erään "Marxilaisen klubin" osote, pöydälle.

En vastaa enkä kirjota.

— En minä tätä kuorta lähetä, minä kirjotan sen siitä sitte toiseen kuoreen. Niin ettei sinun tarvitse pelätä käsialasi vaaraan joutumista, selittää rouva Hyljätty.

En vastaa, vaan esille pyrkivien ajatusteni hälventämiseksi täytyy minun piirrellä pöydällä olevaan paperiin kaikenmoisia koukeroita.

Syntyy hetken äänettömyys ja pöydän ääressä vastakkain istuessamme voisi kasvojemme ilmeestä nähdä, että olemme ajatuksellisestikin vastakkain. Mutta me emme ryhdy väittelemään tai toimintaohjeita toisillemme jakelemaan. Vaihdamme sitten jonkun ylimalkaisen huomautuksen muista asioista ja rouva Hyljätty poistuu. Siihen jäi pöydälle kirjekuori ja sanomalehtipalanen.

Vaistomaisesti otan minä ne käteeni ja — revin palasiksi. Sitte on kaikki ohi — minulla. Mutta rouva Hyljätty kantanee kostonhaluista sydäntä vieläkin.

III.

Sinä et voi uskoa, kun minä ajattelen kaikkea....

— Ajattelet kaikkea? No jopa sinulla sitte on ajattelemista!

— Ei kun kaikkea hassua.

— Kaikkea hassua! No miten keksitkään "kaiken hassun" ajateltavaksesi?

— En minä tiedä, mutta nytkin minä vaan ajattelen semmoista....

— Mitä? Sanohan!

— Mutta se on semmoista, että sinun pitää auttaa minua sen toteuttamisessa. Teetkö sen?

— Teen, teen.

— No, sinun pitää kirjottaa kirje tämän yhtiön johtokunnalle että sen pitää ensi talveksi poistaa täältä tuo taloudenhoitajan muija.

— Mitä!?

— Ja minä lähetän sen kirjeen tuttavalleni New Yorkiin, että hän siellä panee sen postiin ja alle pannaan nimimerkiksi: "eräs viimetalvihen poortari".

— Mutta New Yorkista ei ollut "viime talvena" täällä "poortareita".

— Saattavathan olettaa että joku viimetalvinen "poortari" on sinne mennyt.

— Ja oletatko sinä että tuollaiselle nimettömälle kirjeelle mikään johtokunta, tuskinpa vehkeilyistään kuuluisa tämänkään yhtiön johtokunta, antaisi mitään huomiota. Ja minä otan sanani takaisin. Minä en auta sinua tuon kirjeen kirjottamisessa. On todellakin hassua tuollaista ajatellakaan.

— No, älä nyt vaan suutu minulle.

— En toki, vaan juuri siksi kun en tahdo suuttua sinulle sanon mielipiteeni suoraan. Niin että ellei jonkun henkilön jostain pois saamiseksi ole sellaisia syitä, että syyttäjä kehtaa ne suoraan ja omalla nimellään esittää, niin antaa henkilön olla vaikka se kuinka tuntuisi sapettavan.

— Mutta nyt sinä suutuit jo.

— Enhän ole suuttunut, mutta sinä taisit vallan hölmistyä näin kovasta vastarinnasta asiassasi.

Siinä sitä nyt oltiin. Taasen oli naistuttavuus loitsinut esille mitä salaperäisempiä aivoituksia. Tällä kertaa ei sentään ollut tekijänä perhesuhteiden aikaansaama hämmennys. Sillä tämä tuttavani oli täysin kunniallisessa avioliitossa. Ja niin onnellisessakin että se näytti melkeinpä tyhmältä sivulliselle. Sillä silmäänpistävästi onnellisuuden perustana oli vaan typerä tyytyväisyys.

Ja avioliitossa oli tämä tuttavani vihollinenkin — yhtä kunniallisessa ja yhtä onnellisessa.

Niin että siinä rouvilla olikin riidanalaisena vaan kumpi heistä oli kunnianarvoisempi ja kumpi onnellisempi.

Arvoaan etsivät he haukkumatulvistaan, onneaan vihastaan.

Löysivätkö he?

IV.

— Et sinä olekaan mikään politiikko, sanoo minulle toveritar Tietävä pari tuntia kestäneen puolueasioista puhumisensa jälkeen.

Hän on tuon pari tuntia käyttänyt yksin niin tarkoin etten minä ehtinyt kuin pari kertaa nauraa remauttaa sekä jonkun kerran avata suutani tehdäkseni vastaväitteitä, mutta vaikka hän huomasikin aikeeni, ei hän kes-

HYPNOTISEERAAMAAN

Ja persoonallista valkutusvoimaa käyttämään opetan minä joko henkilökohtaisesti tai julkaisemani kirjan (Persoonallinen Magnetismi ja Hypnotismi) avulla. Vapaa selostus lähetetään jokaiselle joka sitä vaatii. Kirjan hinta on $2.50, ja tilataan se osoitteella: Niilo Hill, 258 Campbell St., Akron, Ohio. (16

Myytävänä

37 EEKKERIN MAA MYYTÄVÄNÄ noin 7 mailla Astoriasta, Brunside'ssa, Ore., päällä hyvä kuusi metsä. Ainoastaan $35.00 eekkeriltä. Lähemmin osotteella:

Sam Kortes, Box 99, Astoria, Ore.

100

Jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautitrua.

Niblock, Ont., Maaliskuun 14 päivä 1913.

Arvoisa Kansalainen

P. A. Lignell

Tässä ilmoitan, että minä tilasin teiltä Matolääkkeet ja niiden tulos oli niin hyvä, että ainakin satavisikymmentä jaikaa matoja tuli sillä lääkkeellä, josta olen suuresti kiitollinen.

Matti Viitala.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkula madot. ja kaikki vatsassa olevat madot.—Matojen tuntomerkit ovat. Väänteitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu eli ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessa. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkeistä Tuskilleen, kärsii madoista vikka ei uitä olekaan näkynt tarvetta tehdessä.

—Tämä lapamatolääkä on tullut tunnetummaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu Suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta. Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla täydelliset ohjeet mukana.

—Lignell'in Apteeki on suurin—
—suom. Apteeki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Kaiholla ilmoitan että 20 vuotinen taistelu toveri vaimoni

Anna Katri Kärmekangas

(o. s. Wäänänen)

syntynyt 19 p. helmikuuta 1868 kauan sairastettuaan kuoli 27 p. heinäk. 1917 klo 6 e. p. p. Vancouverissa, B. C. suruksi minulle, pojalle, veljelle, lukuisille tovereille ja sukulaisille täällä ja Suomessa.

Aappo Kärmekangas,
Vancouver, B. C., Can.

Sä äidin, kodin tehtävät oivast täytit!
Riveissämme ammoin kuntos näytit!
Kalken annoit, vähän vaadit, tavall' urhottaren kaaduit.

WHITESIDE UNDERTAKING CO.
HAUTAANTOIMITTAJAT
St. Telefooni 136-364. — Hoqualmin osoite: 420 K St. Telefooni 135.
Aberdeenin osoite: 109-111 E. 2nd

PARANTUKAA luonnon avulla

Kiinalaiset luonnon-kasvis-kotiparannus keinot parantavat onnistuneesti reumatismia, munuais-, vatsa-, veri- ja rakkotauteja, heikkoutta, naisten tauteja ja monia muita miesten ja naisten tauteja.

M. HEE WO CHINESE MEDICINE COMPANY
208 James St., Seattle, Washington.
Perustettu vuonna 1903.

Joko vuosik. $1.50

Tossu

ilmestyy säännöllisesti 12-sivuisena, ollen siis suurin suomalainen pilalehti koko maailmassa. Osote näin:

LAPATOSSU,
Box 553, Superior, Wis.

Suomal. Leipomo SEATTLESSA on Seaside Bakery

Valmistaa parhaat leivät Seattlessa. Kysykää Groceriltanne aina Seaside Bakeryn leipää. — Union leipurit ja ajurit.

2914 Western ave. Phone Elliott 4248

Hannan ilmotuksia

JOONAS LYNN
Asiamies vanhimman suomalaisen liikkeen valmistamille puvuille.
Huom.! Union liike. Hinnat ehdottomasti halvimmat.

Kalle Hautamäki
Ensiluokan RÄÄTÄLILIIKE
valmistaa uudet pukunne ja vanhat silitetään kohtuushinnoilla.
HANNA, WYOMING.

Sampo Bottling Works
valmistaa maukkaimmat marja mehujuomat koko Wyomingissa.
HENRY KUOPPALA, omistaja.
HANNA, WYOMING.

Parhaat Leivät
korput, keekit ja kukikset valmistaa
Hanna Bakery
ALFRED POLLARI omistaja.
Box 258. Hanna, Wyo.

Tarkastakaa Toverin ilmoitusosastoa.

Työlaiset!

Tehkää ostoksenne kaupasta, jonka omistaa, johtaa ja kontrolleeraa työläiset. Varastot täydelliset, hinnat kohtuulliset, kohtelu hyvä.

TYÖMIESTEN KAUPPA YHTIÖ,
ROCK SPRINGS, HANNA, SUPERIOR, WYO.

Jatkettu hakuaikaa

Ihanneliitto- ja sunnuntaikouluopettajain kurssien johtajan toimi, julaistaan toimeen kykenevien haettavaksi. Hakijalta vaaditaan, että on kuulunut sosialistipuolueeseen yhtämittaisesti viimeiset kolme vuotta, kykenee antamaan opetusta sunnuntai- ja ihanneliitto-opetustyössä, osastojen ihanneliitto- ja sunnuntaikoulu opettajille.

Toimi tulee kestämään viisi eli kuusi kuukautta. Toimeen on astutta syyskuun alkupäivinä.

Hakemukset suosituksineen, palkkavaatimuksineen on lähetettävä itäpiirin piiritoimikunnalle elok. 20:teen päivään mennessä 1917, osoitteella: Itäpiirin piiritoimikunta Box 75, Fitchburg, Mass.

Itäpiirin piiritoimikunta.

SAMPO

Osuuskauppa, Hanna, Wyoming

Hannan työläisten oma kauppa. — Puhdas ruokatavara. — Aina parasta lajia. Ei varasteta punnituksessa

Parhaat kengät naisille, miehille ja lapsille. "Mark G. Harris"—Kultamitali—mittain jälkeen tehtyjä pukuja miehille. Kaivosmiesten tarpeita. Universal-keittouuneja. Overland-autoja, y.m., y.m.

Sama hinta ja hyvä vapaa kohtelu jokaiselle

Ostakaa ainoastaan omasta kaupastanne. Se on oma hyötynne, sillä ostoksistanne tulevat voitto jaetaan takaisin vuosittain.

SAMPO OSUUSKAUPPA